

Bu çalışma, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi-Mimarlık Fakültesinin “MFA-300 Sosyal Sorumluluk Uygulamaları” dersi kapsamında, Mimarlık Bölümü öğrencisi Songül Azra Baybars tarafından hazırlanmıştır.

YAYIN TÜRÜ	BAŞLIK	ANAHTAR KAVRAMLAR	ÖZET	YAZARLAR	YAYIN YERİ	KURUM	TARİH	ARAMA YAPILAN KELİMELER
Makale	Engellilik Tarihinde Erişilebilirlik; İlkeler Ve Yöntemler	Mimari erişilebilirlik; sağlık hizmetlerine ulaşılabilirlik; engelli kişiler; ayırt etme (psikoloji).	Erişilebilirlik; insan yaşamının herhangi bir döneminde herhangi bir nedenden yaşayabileceği bir hareket kısıtlılığı veya uzuv eksikliği/güçsüzlüğü yaşayan tüm bireyleri (bebek arabalı ebeveynler, yaşlılar, engelliler, hastalar, yük taşıyanlar vb.) ele alan disiplinler arası bir kavramdır. Erişilebilirlik tüm insanların tüm mekân ve hizmetlere rahat bir şekilde ulaşabilmesi ve tüm ihtiyaçlarının karşılanmasını amaçlar. Bu bağlamda, engellilere eşit haklar sağlanmasının bir aracı olan erişilebilirlik kavramının tarihsel süreçte gelişimi, engelli kavramını temel alan yaklaşımların bir yansımasıdır. Bu çalışmada, erişilebilirlik kavramının tarihsel süreci ve erişilebilirlik çalışmaları ile bireyin bedensel ve zihinsel sağlığı arasındaki ilişki ele alınmıştır. Bunun yanı sıra erişilebilirlik araştırmalarında bireysel algının önemi vurgulanmıştır. Son olarak, erişilebilirlik değerlendirmeleri ve araştırmalarında kullanılacak olan ölçütler ve yöntemler, bu alanda çalışan araştırmacı ve tasarımcılara tanıtılmıştır.	Nihal MAMATOĞLU, Orhan KAYA	Türkiye Klinikleri J Psychol-Special Topics 2018;3(1):53-64	-	2018	Mimari erişilebilirlik
Makale	Üniversite Yerleşkeleri Ve Erişilebilirlik	Yerleşke erişilebilirliği, Yerleşke, İki Eylül Yerleşkesi, Eskişehir Teknik Üniversitesi	İçinde yaşadığımız çevre, bina iç mekanlarından kentsel dış mekanlara, hatta kenti çevreleyen doğa parçasına kadar uzanan zincirleme bir yapı göstermektedir. Eğitim yapıları, özellikle de üniversite yapıları bu çevre içinde zamana bağlı olarak toplumların eğitim, araştırma, sosyal ve kültürel yapılarında meydana gelen değişimler sonucu çok yönlü özellikler gösterse de bütün toplumlarda yapılaşmış çevrenin en önemli ögesi olarak ortaya çıkar. Yükseköğretim, bireyi bilim, sanat ve edebiyat dallarından birine yönlendirerek diğer eğitim sistemlerinden ayrılır. Bu yüzden Yükseköğretim Kurumları toplumların bilinçlenmesi açısından uluslararası platformlardaki en önemli organizasyonlardır. Bu kurumlarda eğitim yaygın bir şekilde üniversite yerleşkelerinde yürütülmektedir. Üniversite yerleşke tasarımını etkileyen konum, ekonomi, kent-üniversite ilişkisi, eğitim sistemi ve nüfus gibi birçok planlama ölçütü olmasına rağmen herkes için erişilebilirlik, evrensel tasarım / herkes için tasarım ya da kapsayıcı tasarım gibi kavramlar son yıllara kadar yerleşke planlamada dikkate alınmamıştır. Bu çalışma öncelikle üniversite yerleşkelerinin herkes için erişilebilirliğine odaklanmaktadır. Makale bu kapsamda bir hak olarak eğitim ve erişilebilirlik kavramını irdelemekte, YÖK'ün Engelsiz Bayrak Ödülleri ve Engelsiz Eğitim Program Nişanı projesini tartışmaktadır. Makalede Üniversite Yerleşkeleri ve Erişilebilirlik kavramları ele alınmakta ve Eskişehir Teknik Üniversitesi 2 Eylül Yerleşkesi erişilebilirlik açısından değerlendirilmektedir.	Doç.Dr. Osman TUTAL	AVRASYA Uluslararası Araştırmalar Dergisi Cilt : 6 Sayı : 15 Sayfa: 753-775	-	2018	Mimari erişilebilirlik
Makale	Mimari Tasarımda Ulaşılabilirlik Kavramının Tekerlekli Sandalye Kullanıcıları Açısından İrdelenmesi	Mimari tasarımda ulaşılabilirlik; özürllülük; tekerlekli sandalye kullanıcıları.	Türkiye’de özürllülerin sahip olduğu yasal haklar bilinmekle birlikte, yapıllı çevrenin özürllülerin fiziksel ulaşılabilirliğine hizmet edecek şekilde düzenlenmesi konusunda çalışmalar yetersiz kalmaktadır. Bu çalışma, özürllü bireylerin Türkiye’de mevcut sistem içinde sahip oldukları yasal hakların incelenerek, yapı içinde özürllü bireylerin ulaşılabilirliğine olanak sağlayan düzenlemelerin ortaya konmasını amaçlamaktadır. Bu amaçla, TS9111 Özürllüler ve Hareket Kısıtlılığı Bulunan Kişiler İçin Binalarda Ulaşılabilirlik Gereklileri standartlarının incelenmesiyle yapı içinde özürllü bireylerin fiziksel ulaşılabilirliğine imkân sağlayan minimum gereklilikler belirlenmiş ve bu gereklilikler seçilen örnek projeler üzerinden analiz edilmiştir. Bu araştırma kapsamında tekerlekli sandalye kullanıcıları olan özürllü bireylerin yapı içi ulaşılabilirliği ele alınmış ve örnek proje analizleri tekerlekli sandalye kullanıcısının gerekliliklerinin kontrol edilmesi üzerinden yapılmıştır. Analizler sonucunda elde edilen verilerin değerlendirilmesiyle seçilen örnek projelerin ulaşılabilirliği belirlenmiş ve minimum gereklilikleri göz önüne alarak nasıl tasarım yapılması gerektiği konusunda çıkarsamalar yapılmıştır	Emrah TÜRKİYILMAZ, Emine İSKENDER	MEGARON 2018;13(2):297-323		2018	Mimari tasarımda ulaşılabilirlik, tekerlekli sandalye kullanıcıları, erişilebilirlik

Makale	Ankara'daki Restoranların Engelli Erişilebilirliğine Uygunluğu	Engelli bireyler, Restoranlarda erişilebilirlik, Engelli, Fiziksel durum, Restoran	Engelli bireylerin, yaşamın tüm kesimlerine uyumlarının sağlanması toplumların en önemli gelişmişlik ölçütlerinden birisidir. Ülkemizde son yıllarda engelli bireylere yönelik çeşitli yasal düzenlemeler gerçekleştirilmektedir. Bu düzenlemelerin restoranlar boyutunda ne oranda gerçekleştirildiğinin saptanması planlanan bu araştırmanın temel hedefini oluşturmaktadır. Araştırmada Ankara'da faaliyet gösteren birinci sınıf restoranların fiziki şartlarının engelli bireylerin ihtiyaçlarını ne oranda karşıladığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Elde edilen bulgular, restoranların hiçbirinde engelli otoparkı olmadığını, çoğunluğunda engelli tuvaleti bulunmadığını, kapı ve girişlerin engelli bireyler için uygun olmadığını göstermiştir. Restoranların engelli bireyler için erişilebilirliği işletmelerin zincir işletme olup olmama durumuna göre değerlendirildiğinde; engelli tuvaleti bulunma kriterinin (p0.05). Engelli bireylerin ihtiyaçları doğrultusunda toplumun her biriminde gerekli düzenlemelerin yapılması, onların toplumla entegrasyonuna ve bütünleşmesine yardımcı olacaktır.	Semra AKAR ŞAHİNGÖZ, Tuğba KESKİN	Journal of Tourism and Gastronomy Studies, 6(3), 404-422	-	Ağustos 2018	Restoranlarda erişilebilirlik, evrensel tasarım
Makale	Kent Mobilyalarının Yaşlı Ve Engellilere Uygun Tasarımı: Elazığ Kenti Meydanları Üzerine Uygunluk Analizi	Yaşlı, Engelli, Kent Meydanları, Alt Yapıya Bağlı Donatı Elemanları, Alt Yapıya Bağlı Olmayan Donatı Elemanları	Günümüzde kent mobilyaları, sadece sağlıklı kullanıcıların gereksinimleri dikkate alınarak tasarlanmaktadır. Çoğu zaman bu tasarımlar, engelli ve yaşlı insanların evlerinin dışında özgürce dolaşabilmelerine engel olmakta ve normal bir yaşantı sürdürmelerini zorlamaktadır. Bu nedenle tüm kullanıcıları da kapsayan, daha güvenli, eşitlikçi ve ekonomik anlamda da fazla masraflı olmayan öneriler geliştirilmesi gerekmektedir. Çalışma kapsamında halkın toplanma yeri olan meydanlar, Elazığ ili ölçeğinde ele alınmıştır. Bu amaçla üç büyük meydan olan İzzet Paşa, Öğretmenler Evi ve Ahmet Aytaç Meydanları çalışma alanı olarak seçilmiştir. Özel tasarımlara gereksinim duyan kullanıcılar; görme, işitme, bedensel engelli ve yaşlılar olarak gruplandırılmıştır. Seçilen alanlarda, engelli ve yaşlıların karşılaştıkları zorluklar, tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu amaçla tasarım yaklaşımları alt yapıya bağlı olan ve olmayan donatılar olarak iki grupta ele alınmıştır. Gruplar tablolarla ifade edilmiş, meydanlara ait fotoğraflarla desteklenmiştir. Mevcut durumları, gözlem ve kullanıcılarla görüşme yöntemiyle değerlendirilmiştir. Görüşmelerde kullanıcıların bu donatıları pozitif veya negatif olarak değerlendirmeleri istenmiştir. Elde edilen veriler, kullanıcıların niteliklerine göre tablolarda tanımlanmıştır. Sonuçta Elazığ ilinde seçilmiş olan meydanlarda alt yapıya bağlı olan ve olmayan kent mobilyaları için uygunluk analizleri sunulmuştur.	F. Demet AYKAL, Meltem ERBAŞ, Meltem KOCAMAN	Inonu University Journal of Art and Design (2018) ISSN: 1309-9876, E-ISSN: 1309-9884	-	2018	Evrensel tasarım ve mimarlık, erişilebilirlik
Makale	Engelli Bireyler İçin Kentsel Dış Mekanlara Erişilebilirliğin İncelenmesi: Tekirdağ Örneği	Engellilik; kentsel dış mekân, erişilebilirlik, Tekirdağ	Bu çalışma; "kentte yaşayan tüm bireylerin sağlıklı, güvenli ve mutlu bir şekilde yaşam sürmeleri için herkes için erişilebilir, kullanılabilir ve paylaşılabilir bir planlama-tasarım anlayışı benimsenmelidir" hipotezi üzerine kurgulanmıştır. Bu amaçla, kentsel dış mekânlar ile kentsel donatıların engelli bireylere (duyusal ve fiziksel) yönelik dış mekân standartlarına uygunlukları araştırılmıştır. Çalışmada; gözlem ve konu ile ilgili literatürlere dayalı olarak yapılan araştırmalarla "kentsel mekânlar, herkes için erişilebilir, kullanılabilir ve paylaşılabilir olması için nasıl kurgulanmalıdır, hangi özelliklerle donatılmalıdır?" sorusuna yanıt aranmıştır. Bu kapsamda, Tekirdağ Süleymanpaşa İlçesi örneğinde, bazı mahallelerde en yoğun olarak kullanılan cadde ve sokaklardaki; taban elemanları (rampalar, merdivenler, yaya yolları), açık otopark alanları, donatı elemanları (oturma birimleri, aydınlatma elemanları, çöp kutuları, telefon kulübeleri, çeşmeler) ve kamu bina girişleri dikkate alınmıştır. Elde edilen bulgular, engelli kullanıcıların dış mekânları ne derece rahat kullanabildiklerini ve yaşadıkları sorunların neler olduğunu ortaya koymuştur.	Elif Aygün, Aslı Korkut, Tuğba Kiper	Artium 2018 (2) Sayfa: 20-32	-	2018	Erişilebilirlik
Makale	Kamusal Dış Mekanlarda Engelliler İçin Tasarım: Ankara, Seğmenler Parkı Örneği	Kamusal dış mekân, evrensel tasarım, engelli, erişilebilirlik	Tarihin farklı dönemlerinde farklı sosyo-kültürel ve ekonomik işlevleri üstlenen kentler, işlevsel değişime uygun olarak her dönemin yaşam tarzı ve özelliklerini yansıtmakta ve dinamik bir nitelik taşımaktadır. Kent yaşamı içerisinde yer alan ve kamusal dış mekânlar olarak da adlandırılan açık ve yeşil alanlar ise kent dokusu içinde yapılar ile sınırlanmış, tüm toplumun yararlanmasına olanak tanıyan mekânlardır. Kamusal dış mekânların sürdürülebilir kullanımı, mekânların kalitesi ve güvenliğinin yanı sıra erişilebilir ve tüm bireyler için eşit kullanım olanaklarına sahip olması ile mümkün olmaktadır. Bu araştırmanın amacı, Ankara Seğmenler Parkı'nın engelli bireyler için ulaşılabilirliğinin araştırılmasıdır. Araştırma kapsamında; ulusal standartlar irdelenmiş, park girişleri, rampalar, merdivenler, kent mobilyaları (oturma birimleri, çöp kutuları, aydınlatma elemanları), çocuk oyun alanı ve fitness alanı ile yaya yollarının ölçümleri yapılmış ve engelli bireyler açısından uygunluğu incelenmiştir. Özellikle standartların göz ardı edildiği mekânlarda kullanım sorunları saptanmış, uygun olmayan kullanımlar için çeşitli çözüm önerileri geliştirilmiş ve üç boyutlu çizimlerle desteklenmiştir.	Nazan KUTER, Mihriye ÇAKM AK	Anadolu Orman Araştırmaları Dergisi, 3(2) 93-110	-	2017	Evrensel tasarım, erişilebilirlik, kapsayıcı tasarım

Makale	Bir Parkın Peyzaj Erişilebilirliği Açısından İrdelenmesi; Çorum/Bosna Parkı Örneği	Evrensel Tasarım, Herkes için Tasarım, Peyzaj Erişilebilirliği, Bosna Parkı, Çorum	Kentler engelli, yaşlı ya da her türlü birey düşünülerek tasarlanmalıdır. Bireyler mekânlara kimseye ihtiyaç duymadan erişebilmeli ve toplumda sosyal uyumu teşvik edecek mekânlar yaratılmalıdır. Toplumdaki farklı yeteneklere sahip tüm bireylerin özgür ve rahat bir şekilde tasarlanan mekânlar erişilebilir peyzajlardır. Bireyler arasında ayırım gözetmeksizin, tüm kullanıcıların eşit bir şekilde kullanabileceği ürünlerin tasarlanması 'peyzaj erişilebilirliği' kavramının temelini oluşturmaktadır. Bu çalışmada, 'peyzaj erişilebilirliği' kavramının peyzaj mimarlığında nasıl uygulanması gerektiği araştırılmıştır. Çalışılan park örneğinde; alana ulaşım olanakları, yapısal ve bitkisel materyalin standartlara göre uygunluk durumu değerlendirilerek alanın evrensel tasarım ilkelerine göre analizi yapılmıştır.	Burçin YILMAZ, Aysel USLU, Pelin ŞAHİN KÖRMEÇLİ	Uluslararası Peyzaj Mimarlığı Araştırmaları Dergisi E-ISSN: 2602-4322, 1 (2): 13-21	-	2017	Evrensel tasarım, herkes için tasarım, peyzaj erişilebilirliği, kullanımda esneklik
Makale	İç Mekân Düzenlemesinde Engellilere Yönelik Çözüm Önerileri	Engelli, İç Mekân Düzenlemesi, Yaşama Mekânı	Bu makalenin amacı ortopedik engellilerin mekân içinde yaşadıkları problemlere çözüm önerileri sunmaktır. Bireylerin yapabileceği eylemler engel durumuna göre değişkenlik göstermektedir. Bu eylemlere göre geliştirilebilecek çözüm önerileri ve engellilere uygun donatı tasarımları ile engelli bireylerin herhangi bir yardıma ihtiyaç duymadan mekân içinde yaşamlarını sürdürebilmeleri sağlanabilir. Ayrıca önerilen düzenlemeleri yapmak, yasal zorunluluktan ziyade, engelli bireylerin yaşam konforunu dolayısıyla yaşam kalitesini arttırabilmek için gereklidir. Bu çalışmada özellikle tekerlekli sandalye kullanan engellilerin için iç mekan düzenlemesine dair öneriler ve görseller sunulacaktır.	Ali Mülayım	Kirklareli University Journal of Engineering and Science 3 (2017) 68-94	-	2017	Engellilere yönelik iç mekân düzenlemesi, erişilebilirlik
Makale	Bedensel Engelli Bireylerin Erişilebilir Turizmi Değerlendirmesi Üzerine Bir Araştırma	Turizm, Engelli, Erişilebilir turizm, Göreme Açık Hava Müzesi	Yaşamlarını geçici ya da kalıcı herhangi bir tür engellilik ile sürdürmek zorunda kalan insanlara hizmet sunmayı hedefleyen erişilebilir turizm, engellileri toplumdan dışlamayı değil, topluma katmayı öngörmektedir. Erişilebilir turizm; tüm insanların kısıtlı fiziksel hareket kabiliyetine sahip olup olmadıklarına bakılmaksızın, sürdürülebilir hizmet sunma ve beklentilerin karşılanması çabasıdır. Turizm sektöründe engelli bireylerin, ihtiyaç ve beklentilerinin anlaşılması, ulaşım, tesis ve hizmet sunumu imkânlarının oluşturulması, engellilerin turizm faaliyetlerine katılımlarını arttırabilmektedir. Bu çalışmada; engellilerin, Göreme Açık Hava Müzesi'ndeki engelli erişilebilirliği ile ilgili genel değerlendirilme yapılmaları hedeflenmiştir. Bu bağlamda, ilgili kamu ve sivil toplum kuruluşları yöneticileri ile görüşülerek engellilerin beklentilerine ilişkin görüşlere ulaşma konusunda bilgiler edinilmiştir. Çalışmanın sonunda, engelli bireylerin turizm faaliyetine katılmasına engel olan koşullar tespit edilerek çözüm önerileri sunulmuştur.	Anıl EVCİ, Candan KUŞ ŞAHİN	Neşehir Bilim ve Teknoloji Dergisi Cilt 6(2) 681-689 2017	Süleyman Demirel Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Isparta	2017	Erişilebilir turizm
Makale	Turizme Yönelik Olarak İç Ve Dış Mekanlarda Yaşlı Ve Bedensel Engelliler İçin Düşünülmesi Gereken Mimari Tasarım İlkeleri	-	Doğal ve kültürel kaynaklar açısından zengin olan ülkemizde, turizmin ekonomi ve uluslararası ilişkilerde önemli bir güç olduğu anlaşılmıştır. Hem turizm sektörünün hem de ülke yöneticilerinin bu konuya yaklaşımları, olumlu adımların atılmasında önemli katkılar sağlamaktadır. Ancak turizm, fiziksel çevre şartları ile de çok sıkı ilişki içinde olan bir hizmet sektörüdür. Sağlık turizmi, eko turizm ve kültür turizmi açısından bir odak konumunda bulunan ülkemiz turizm potansiyeline sahip ülkelerden biridir. Konaklama tesislerinin sayısal azlığı, iç ve dış mekan tasarımındaki yetersizlikler; özellikle yaşlı ve engelli konforuna uygun olmayan tasarımlar gibi eksik fiziksel çevre şartları, bu potansiyelinden yeteri kadar yararlanmasına engel olmaktadır. İstatistikler ve mevcut turizm politikasındaki hedefler doğrultusunda beklenen turist sayısındaki artıştan payını alabilmesi için, yeterli fiziksel çevre koşulları sağlanmalıdır. Bu çalışmada; gelecek turist profili içinde yüksek dilime sahip 65 yaş üzeri kişilere ve bedensel engellilere yönelik konfor koşullarını yerine getirebilmek için, dış mekanlarda ve konaklama tesislerindeki mimari tasarım ilkeleri irdelenecektir.	Şen YÜKSEL	Kent Kültürü ve Yönetimi Hakemli Elektronik Dergi Cilt:9 Sayı: 1	-	2016	Engelliler için turizm, herkes için tasarım
Makale	Doğa İle Uyumlu Fiziksel Engelli Çocuk Oyun Alanları	Engelli çocuk, çocuk oyun alanı, doğal elemanlar, fiziksel engel	Yoğun kentleşme ile birlikte çocukların oyun alanları kentler arasında sıkıştırılmıştır. Çocuklar için tasarlanmış çocuk oyun alanları engelli çocukların ihtiyaç ve gereksinimlerine yönelik tasarlanmalıdır. Çünkü engelli çocukların sosyal hayata katılımları ve diğer çocuklarla sosyalleşme imkânları ancak oyun alanlarında gerçekleşir. Bu sebeple çocuk oyun alanları tüm çocuklara hizmet verecek biçimde doğa ile uyumlu tasarlanmalıdır. Bu çalışmanın amacı; açık yeşil alan tasarımlarından çocuk oyun alanları ve uygulamalarında fiziksel engelli çocuklara yönelik tasarım ilkelerini tespit etmektir. Çalışma "bedensel engelli bireyler için ulaşılabilir ve kullanılabilir olmak" düşüncesi ile öncelikle çocuklara yönelik olarak hazırlanmıştır. Çocuk oyun alanlarının engelli çocuklar açısından tasarım ilkeleri belirlenerek araştırma sonuçları ortaya konulmuştur. Engelli çocuk oyun alanlarında doğal elemanlarla (topoğrafya, hayvanlar, bitkiler, su, toprak ve kum) düzenlenen oyun aktivitelerinin çocuklar üzerinde ruhsal açıdan olumlu etkileri olduğu sonucuna varılmıştır.	Sima POUYA, Elif BAYRAMOĞLU, Öner DEMİREL	Mimarlık Bilimleri ve Uygulamaları Dergisi Araştırma makalesi MBUD 2016, 1(1):51-60.	Süleyman Demirel Üniversitesi	2016	Herkes için tasarım, bedensel engellilere yönelik tasarım

Makale	Engelli Turistlere Yönelik Otel Uygulamaları: Antalya Yöresi Örneği	Engelli Turizm, Otel İşletmeleri, Engelli Turist, Engelli Turist için Hotel Uygulamaları, Antalya	Araştırmanın amacı, Türkiye’de turizmin başkenti olarak bilinen Antalya Bölgesi’nde yer alan konaklama işletmelerinde engellilere yönelik uygulamaların değerlendirilmesi, eksikliklerinin belirlenmesi ve karşılaşılan sorunlara çözüm önerileri geliştirmektir. Çalışmayla engellilerin turizm faaliyetlerinde karşılaştıkları sorunlara dikkat çekmek, daha duyarlı davranılması için sektörde ve toplumda farkındalığın artırılması hedeflenmiştir. Araştırmada literatürdeki ikincil veri kaynaklardan elde edilen bulgular değerlendirmeye alınmış ve birincil veri olarak Antalya’da bulunan 21 otel işletmesi yöneticileri üzerinde anket uygulaması yapılmıştır. Anket sorularının analizinden; Otellerin inşaatı aşamasında dışarıdan uzman görüşüne başvurulduğu ancak nihai kararlarda üst yönetimin görüşlerinin etkili olduğu bu nedenle de işletmenin faaliyete geçtikten sonra planlama yanlışlıklarından dolayı sorunlarla karşılaşıldığı, bu sorunların başında da restoran ile mutfak arasındaki mesafelerin uygunsuzluğunun başı çektiği, engelli oda sayısı belirlenirken ülkedeki yasal mevzuatta belirtilen sayının gözetildiği ve daha fazlasına ihtiyaç duyulmadığı, yöneticilerin otel içerisinde engelli misafirler için yapılan düzenlemelerde eksiklikler olduğunu ve bazı uygulamaların da göstermelik olduğunu kabul ettikleri, otelde tekerlekli sandalye bulundurulmuş ve banyoya bir engelli WC taşı yerleştirmiş olmayı engelliler için tasarlanmış oda olarak gördükleri bilgisi elde edilmiştir.	Fazıl ŞENOL, Kutay OKTAY, Meliha ÖZMEN	Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi Temmuz 2016, Sayı:13	-	2016	Engellilere yönelik turizm, erişilebilirlik
Bildiri	Mekansal Erişilebilirlik-1: Kullanıcı Hareketleri Açısından Bir İnceleme	Mekansal erişilebilirlik, kullanıcı hareketi, mekan yerleşim planlaması, mekan dizimi, yön bulma.	Mimari tasarımın merkezinde kullanıcı yer alır. Mekânların ön tasarım, avan proje, uygulama, kullanım sonrası analizlerini kullanıcı odaklı olarak gerçekleştirmek esastır. Kullanıcı söz konusu olduğunda; erişilebilirlik kavramı ve buna bağlı olarak da mekânsal erişilebilirlik ön plana çıkmaktadır. Kullanıcı hareketlerinin iyi analiz edilmesi ve değerlendirilmesi, mekânsal erişilebilirliği arttırmakta ve bu bağlamda tasarım alanının hem ön tasarım hem de değerlendirme evresinde doğrudan katkı sağlamaktadır. Erişilebilir mekânların elde edilmesi ve erişilebilirliğin ölçülmesi ise, tasarım alanına hem ön tasarım/değerlendirme evresinde, hem de interdisipliner alanlarda katkı sağlamaktadır.	Derya Güleç ÖZER, Müge Özkan ÖZBEK, Sinan Mert ŞENER	Link: https://www.researchgate.net/profile/Muge_Ozkan_Ozbek/publication/303523691_MEKANSAL_ERISILIBILIRLIK-1Kullanici_hareketleri_acisindan_bir_inceleme/links/5746c51a08ae9f741b4366fa.pdf	-	2016	Herkes için tasarım, erişilebilirlik
Makale	ENGELLİLERİN ERİŞİLEBİLİRLİK SORUNU VE TSE STANDARTLARI ÇERÇEVESİNDE BİR ARAŞTIRMA	Engellilik, Erişilebilirlik, Kent içi Toplu Ulaşım Sistemleri	Erişilebilirlik sosyal hayata katılabilme açısından engelliler için son derece önemli bir konudur. Toplumsal yaşamın her alanında engellilerin de yer alması, tedavi eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerinden faydalanması, üretime katılması, sosyal kültürel ve sportif faaliyetlere katılması mekânların ve ulaşım sistemlerinin erişilebilir ve kullanışlı olarak düzenlenmesi ile doğrudan ilgilidir. Bu nedenle fiziksel çevre ve ulaşım sistemleri; planlama ve tasarım aşamasından itibaren, engellilerin kullanım ve erişilebilirlik gereksinimlerini karşılayabilecek biçimde düzenlenmelidir. Bu çalışmada engellilik ve erişilebilirlik kavramları düzleminde dünya, Türkiye ve İstanbul Metropolitan Alanı’nda yaşayan engellilerin niceliksel değerleri ve yasal haklarının tarihsel gelişimi üzerinde durulmuş olup; kent içi toplu ulaşım sistemlerinde engellilerin erişilebilirliğine yönelik tasarım ilkeleri kapsamında Zeytinburnu ilçesinde yer alan toplu ulaşım durak, istasyon ve çevresi ile ulaşım araçları teknik açıdan analiz edilerek, alanda görevli personel ve engellilerle olmak üzere iki ayrı anket çalışması yapılmıştır. Yapılan analizler ve anket çalışmaları neticesinde Zeytinburnu ilçesinde bulunan toplu ulaşım sistemlerinde engellilerin erişilebilirliğine yönelik yapılan düzenlemelerin eksik olduğu ve standartlara uygun yapılmadığı tespit edilmiştir.	Ramazan TİYEK, Burak Hamza ERYİĞİT, Emrah BAŞ	Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi Nisan 2016, Sayı:12	-	2016	Engellilik, Erişilebilirlik,
Makale	Yaşlı Ve Engelli Kullanıcılar İçin Sosyal Yaşam: Sinema Salonları Üzerinde Bir Analiz	Evrensel tasarım kriterleri, sinema salonu, sosyalleşme alanları	Trabzon il merkezinde yürütülen bir alan çalışmasında, yakın çevresiyle birlikte iki sinema salonu seçilerek bir analiz çalışması yapılmıştır. Amaç “Evrensel Tasarım” anlayışı bağlamında kamu binalarında, ulaşımda, bilgilendirme ve iletişimde karşılaşılan engellerin ortadan kaldırılması, kamusal mekânların niteliksel ve niceliksel olarak geliştirilmesi, tecrit ve bağımlılığın azaltılarak yaşlı ve engelli bireylerin eğitim, istihdam ve sosyal yaşama katılımını sağlamaktır. Çalışmada evrensel tasarım esaslarından; eşitlikçi kullanım, kullanımda esneklik, kolay ve sezgisel kullanım, algılanabilir bilgi, hata için tolerans, düşük fiziksel güç, yaklaşma ve kullanım için hacim ve mesafe parametreleri kullanılmıştır. Yöntem olarak yerinde tespit ve gözlem tekniği seçilmiş, elde edilen bulgular kuramsal bilgilerin ışığında irdelenmiştir.	İmran KAVAZ , Tülay ZORLU	Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi (YSAD) Cilt 9, Aralık 2016, Sayfa82-98	-	2016	Evrensel tasarım kriterleri

Makale	Okul Kütüphanelerinde Mekân Tasarımı	Okul binaları, okul kütüphaneleri, kütüphane binaları, okul kütüphaneleri tasarımı, öğretmen kütüphaneci	Okulda verilen eğitiminin önemli bir parçası ve ders programlarının ayrılmaz destekleyicisi olan kütüphaneyi oluşturan unsurlardan biri de bina ve/veya mekândır. Bilgi kaynakları artık her ne kadar elektronik ortama taşınıyorlar da, gerek bu kaynakların, gerekse kütüphane dermesini oluşturan diğer geleneksel kaynakların toplanması, saklanması, kullanıcının hizmetine sunulmak üzere düzenlenmesi vb. işlemleri için bir mekân gereklidir. Okulların çoğunda kütüphane için ayrılan mekânların olmaması, olanların ise sınıfların yetmemesi durumunda sınıfa dönüştürülmesi ya da gereksinimleri tam olarak karşılayamaması, araştırmacıyı bu konu üzerinde çalışmaya yöneltmiştir. Bu çalışmanın amacı, okul kütüphanelerinin mekânsal özelliklerine dikkat çekmek ve bu alanların tasarım ve üretiminde nelere dikkat edilmesi gerektiğini kütüphane ve/veya bilgi hizmetleri açısından değerlendirmektir. Bunun için önce okul kütüphanelerinde mekânın önemi ele alınmış, daha sonra bu alanların tasarımı ve oluşturulması için gereken unsurlar incelenmiş ve sonuç kısmında da bazı saptamalar ve önerilerde bulunulmuştur.	Berrin KÜÇÜKCAN	Millî Eğitim, Sayı 208, Güz	-	2015	Kapsayıcı tasarım, evrensel mimarlık
Makale	Dünyada Ve Türkiye’de Engelli Turizmi İle İlgili Yapılan Çalışmalar	Engelli, Turizm, Dünya, Türkiye, Amerika, Çin, Güney Afrika.	Dünya nüfusunun yaklaşık %15’i engelli insanlardan oluşmaktadır (Dünya Engellilik Raporu, 2011: 1). Engelli nüfus oranının zamanla artacağı tahmin edilmektedir. Dünyada çeşitli zaman aralıklarıyla engellilere yönelik yasal düzenlemeler yapılmış ve yapılmakta olup, bu yasal düzenlemelerin ortak noktası tüm engelli insanları temel özgürlüklerden ve insan haklarından tam ve eşit bir şekilde faydalanmasını oluşturmaktadır. Turizm faaliyetlerinde bulunmak, toplumdaki tüm bireylerin faydalanması gereken bir haktır. Dolayısıyla herhangi bir engelinden dolayı seyahate çıkamayanların da turizme katılımının teşvik edilmesi önem arz etmektedir (Toskay, 1989: 158). Dünyada engellilere yönelik özel donanım ve hizmet gerektiren konaklama imkânları ve bu konuda yapılan çalışmalar oldukça az sayıdadır (Artar ve Karabacak, 2003: 18). Bu çalışma ile yapılan detaylı literatür taraması sonucunda dünyada ve Türkiye’de engelli turizmi ile ilgili yapılmış çalışmalar paylaşılarak daha sonraki yapılacak olan çalışmalara bir yön vermek amaçlanmaktadır.	Gülşay BULGAN	AKADEMİK BAKIŞ DERGİSİ Sayı: 50	-	Temmuz – Ağustos 2015	Engelliler için turizm, evrensel mimarlık, herkes için tasarım
Makale	Kamu Binaları: Engellilerin Donatı Ve Mobilya Kullanımına Yönelik Yaşam Analizi	Görme engelli bireyler, Tekerlekli sandalye kullanıcıları, iç ve dış mekân, Kamu binaları, Devletin rolü	Avrupa Birliği Temel Haklar Bildirgesi’ne göre “Herkes, yaşama hakkına sahiptir.” Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Beyannamesi’ne göre “Yaşamak, özgürlük ve kişi güvenliği herkesin hakkıdır.” Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına göre, “Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir” maddelerine göre bireylerin yaşam hakkını kullanabilmesi için gereken koşulların sağlanması devletin asli görevidir. Ayrıca “Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir” ibareleri ile ulusal ve uluslar arası bildirgelerde herkesin yaşama hakkı resmi olarak güvence altına alınmıştır. Gelişmiş ülke örneklerinde eşitlik kavramının etkisiyle engelli bireylerin yaşam koşullarının ve sosyal hayatlarının geliştirilmesine yönelik kamu ve özel sektörlerde hizmetler sunulmakla engelli bireylerin de diğer bireyler gibi ihtiyaçlarını kendilerinin karşılayabileceği düşünülüp herkes tarafından kullanılacak ortamlar oluşturulmaktadır. Buradan hareketle bu çalışmada, gelişmekte olan ülkeler kategorisinde yer alan ve Avrupa Birliği’ne aday ülke Türkiye’de yaşayan engelli bireylerin yaşam hakkı kavramı çerçevesinde yaşam kalitesi, kamu iç ve dış mekânlarında kullanım kolaylığı veya zorluğu tespit edilerek engelli bireylerin yaşamlarının analiz edilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda başkent Ankara alan çalışması olarak seçilmiş ve bu kentte yaşayan, çalışan tekerlekli sandalye kullanıcıları ile görme engelli bireylere yönelik iki farklı kurumdaki anketler uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, kamu binalarının kullanımında tekerlekli sandalye kullanıcıları ve görme engelli bireylerin ciddi sorunlar yaşadığı, memnuniyet durumlarının ise son derece düşük olduğu tespit edilmiş, devletin rollerinin ise kullanıcılarının yaşam kalitesinin artırılmasına yönelik son derece sınırlı olduğu tespit edilmiştir.	Hamza ÇINAR, Ali Rıza ARSLAN, Ahmet Mustafa ÖZTÜRK, Ramazan BÜLBÜL	Süleyman Demirel Üniversitesi Mühendislik Bilimleri ve Tasarım Dergisi 3(3)	-	2015	Engellilere yönelik mimari, kapsayıcı tasarım, erişilebilirlik
Makale	Engelsiz Parklarda Peyzaj Tasarımı	Engelli Birey, Engelsiz Park, Peyzaj Tasarımı	Parkların kullanıcıları; çocuklar, gençler, yaşlılar ve engelliler olarak kategorize edilmektedir. Bu gruplar içerisinde yer alan engelliler; normal yaşamın gereklerine uyamayan, bağımsız hareket kısıtı olan ve bu nedenle bağımsız hareket edebilmesi için açık ve kapalı alanlarda, kent mobilyalarında özel fiziki düzenlemelere gereksinim duyan kişilerdir. Engelli bireylerin sosyal yaşama katılımında park alanları ve yeşil alanlar şüphesiz çok önemlidir. Parklar, tüm kullanıcılarına hizmet vermesi gereken kamusal alanlardan birisi olmasına rağmen çoğunlukla engelli kullanıcılar için tasarlanmamaktadır. Peyzaj tasarımı açısından engelli bireylerin gereksinimleri engelli olmayan bireylerle benzer olmakla birlikte “biçim” açısından bazı “özel” önlemler gerektirmektedir. Bu tür önlemleri kapsayarak tasarlanmış olan engelsiz parklar tüm kullanıcı grupları tarafından kullanılabilir ve böylece toplumsal bütünleşme sağlanmaktadır. Bu çalışmada; engelsiz parklardaki açık alanlar, yarı açık alanlar, kent mobilyaları, bitkilendirme gibi peyzaj tasarımı konuları, çeşitli literatür verilerinin analiz edilmesi ile değerlendirilmiştir	Aysun ÇELİK, Elvan ENDER, Nilüfer SEYİDOĞLU AKDENİZ	Tarım Bilimleri Araştırma Dergisi 8 (2): 05-11, 2015	-	2015	Engelsiz park, engellilere yönelik peyzaj tasarımı

Makale	Engelli Bireylerin Bakış Açısıyla Yiyecek-İçecek İşletmelerinde Karşılaşılan Sorunlar Ve Çözüm Önerileri	Engelli birey, yiyecek-İçecek işletmesi, engelli sorunları.	Türkiye’de yaklaşık 8,7 milyon olduğu tespit edilen engelli bireyler, yiyecek-İçecek işletmelerinin girişinden başlayarak çıkışına kadar birçok sorunla karşılaşmaktadırlar. Ancak engelli bireyler de her sağlıklı birey gibi yiyecek-İçecek işletmelerinden faydalanma hakkına sahiptir. Bu nedenle bu çalışma, engelli bireylerin bakış açısıyla yiyecek-İçecek işletmelerinde karşılaşılan sorunları tespit etmek ve çözüm önerileri geliştirmek amacıyla yapılmıştır. Veriler, ortopedik, görme, konuşma ve işitme engelli 287 bireyden anket formu kullanılarak toplanmıştır. Engelli bireylerin işletmede çoğunlukla giriş kapıları, rampalar, mekân içindeki saksı vb. objeler, aydınlatma gibi tasarımsal unsurlar ile ilgili sorunlar yaşadıkları; karşılaşılan sorunlar ile engel durumu ve işletmeyi ziyaret sıklığı arasında çoğunlukla istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir.	Aydan BEKAR, İlker BALCI	Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi, 2015, 50, (1) : 110-123	-	2015	Erişilebilirlik, engellilik
Makale	Kültür Varlıkları Ve Müzelerin Engelli Turist Ziyaretine Uygunluğunu Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma	Erişilebilirlik, Engelli Turistler, Kültürel Varlık ve Müzeler, Türkiye	Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de yer alan ve UNESCO koruması altında olan Kültür Varlıkları ve Müzelerin engelli turistlerin ziyaretine uygunluğunu araştırmaktır. Çalışmanın kapsamını Türkiye’de UNESCO (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü) tarafından koruma altında bulunan Kültürel Varlıklar ve Müzeler oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında yer alan Kültür Varlıkları ve Müzelerin adları; “Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası, İstanbul’un Tarihi Alanları, Göreme Millî Parkı ve Kapadokya, Hattuşa: Hitit Başkenti, Nemrut Dağı, Hieropolis-Pamukkale, Xanthos-Letoon (AntalyaMuğla-1988), Safranbolu Şehri, Truva Antik Kenti, Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi, Çatalhöyük Neolitik Kenti, Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı, Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğunun Doğuşu” olarak sıralanmaktadır. Engelli turizm için müzelerin erişilebilirliğini belirlemek amacıyla, belirtilen Kültürel Varlık ve Müze yöneticileri ile önceden hazırlanmış soru formu ile görüşme gerçekleştirilmiştir. Araştırma söz konusu müzelerde engellilere yönelik düzenlemelerin oluşum sürecinde olduğunu göstermiştir. Araştırma sonucunda erişilebilirlik bağlamında en yüksek puanlamayı alan müzeler sırasıyla: Göreme Milli Parkı ve Kapadokya, Pamukkale-Hierapolis, Hattuşa (Boğazköy)’dir. Bu araştırma ile engelli turistlerin ziyaretleri için müzelerin mevcut durumunu değerlendirmek mümkün olmuştur. Engelli turist ziyaretleri için pazarlama stratejileri üzerine odaklanan yöneticilere yol gösterilmiştir.	Necibe ŞEN , Ayşe ÇELİK YETİM, Nilgün BİLİCİ	Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (ERZSOSDE) VII – I : 1-16	-	2014	Erişilebilirlik, Engelli Turistler, Engelliler için turizm
Makale	HASTANELERDE Ve SAĞLIK MERKEZLERİNDE ERİŞİLEBİLİRLİK	Hastaneler, Sağlık Merkezleri, Erişilebilirlik, Tasarım, Planlama.	Hastaneler ve sağlık merkezleri, çok çeşitli ve farklı sorunlara sahip kişiler ve hastalar tarafından kullanılan kompleks tarzda yapılarıdır. Bu nedenle, hastane ve sağlık merkezlerinin yapıları farklı kullanıcı gruplarının fiziksel ihtiyaç ve taleplerini sağlayacak özellikle olmalıdır. Hastane ortamlarının tasarımı ve planlanması yoğun ve karmaşık bir çaba gerektirmektedir. Hastaneler, hastaların ve kullanıcıların stresini azaltan, iyileşme ve tedaviyi teşvik eden ve güven ile erişilebilirlik duygusu veren fonksiyonel özelliklere sahip olmalıdır. Özetle, hastaneler ve sağlık merkezleri yaşlılar, çocuklar, kadınlar ve engelli insanların erişilebilirliğini destekleyen donanımları içermelidir. Erişilebilir hastane ve sağlık merkezleri, bağımsız işlevlerle desteklenen iyi tasarlanmış mekanlara, fiziksel yapılandırmalara, donanım, mobilya ve malzemeye sahip olmalıdır. Tasarımlar; tabela, yön bulma araçları vb. araçlar aracılığıyla kolaylıkla anlaşılabilir ve yaş, yetenek ya da durum gözetmeksizin büyük ölçüde herkes tarafından kullanılabilir olmalıdır. Günümüzde, tüm konularda olduğu gibi, hastane ve sağlık merkezlerinde de insan odaklı tasarım kriterlerine sahip bir planlama yaklaşımı benimsenmeli, yeni yapılacak merkezlerin ve mevcut merkezlerin planlaması, erişilebilirlik olgusu göz önünde bulundurularak yapılmalıdır.	Hale GEZER	İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi Yıl: 13 Sayı: 25 s. 113-133	-	2014	Kullanıcı odaklı tasarım, erişilebilirlik
Makale	Kentsel Peyzajda Engelli/Yaşlı İçin Bağımsız Hareket Olanığı Ve Evrensel Tasarım Kavramı	Engelli, Eşitlik, Evrensel tasarım, Hareket, Kentsel tasarım	Çoğu zaman toplumsal bir varlık olarak engelli kişilerin genç, yaşlı, kadın, erkek ya da “standart, normal” olarak tanımlanan diğer bireylerle istekleri ve gereksinimleri aynıdır. Farklı özelliklere sahip tüm bireylerin bir arada zaman geçirmeleri, aktif ya da pasif bir aktiviteyi ortak bir mekânda olmaları sosyolojik ve psikolojik açıdan mutlak gereklidir. Bir grubun ayrı tutulması, kimi zaman beklenen yararın aksine ayrı tutulan grup için “damgalama” veya ayrı tutma anlamına gelebilmektedir. “Evrensel tasarım” ya da herkes için tasarım kavramı da bu bilincin artması ile ifade edilmekte ve yaygınlaşmaktadır. Bu araştırmada, evrensel tasarım kavramının tanımlanmasına ve bu tasarım anlayışına dayalı olarak kentsel peyzaj içinde engellilerin sorunlarını çözmeye yönelik yöntemler irdelenmiştir.	Aysel USLU, Nasim SHAKOUR	Kastamonu Üni., Orman Fakültesi Dergisi, 2014, 14 (1) 7-14	-	2014	Kullanımda esneklik, evrensel tasarım

Makale	Engelli Turistlerin Konaklama İşletmelerinde Kabul Görme Düzeyine Yönelik Algılama Ve Sorunlar: Karşılaştırmalı Nitel Bir Araştırma	Engelli Turizmi, Dezavantajlı Gruplar, Turizmde Sosyal Dışlanma	Konaklama işletmeleri için şimdiye kadar hep önemli bir niş pazar olarak gösterilen engellilerin, turizm deneyimi sırasında karşılaştıkları sorunlar bu pazarın gelişimi için kritik öneme sahiptir. Bunun yanında işletme yetkililerinin engelli pazarına yansız bakabilme düzeyleri, işletme çalışanlarının engelli turiste karşı normal bir tutum geliştirip geliştiremeyecekleri ve turistlerin de engelli bireylerle birlikte tatil yapmaktan kaçınıp kaçınmayacakları engelli seyahatlerinin geleceğinde belki de en etkili unsurlardan biri olacaktır. Araştırma kapsamında engelli turistler, sağlıklı turistler ve konaklama işletmeleri yetkilileri ile yarı yapılandırılmış mülakatlar gerçekleştirilmiştir. Bulgular neticesinde konaklama işletmelerinin engelli bireylere mimari olarak kısmen uygunluk gösterdiği ancak bu uygunluğun engelli bireylerin rahatlıkla hareket edebileceği bir seviyede olmadığı saptanmıştır. Engelleri bireylerden elde edilen bulgular neticesinde, sosyolojik ya da psikolojik herhangi bir ayırımı yaşanmadığı tespit edilmiş, devamında ise işletme personelinin ya da turistlerin engelli bireylere karşı herhangi negatif bir algısının bulunmadığı belirlenmiştir	Emirhan Yenişehirlioğlu , Oğuz Türkay	Akademik Turizm ve Yönetim Araştırmaları Dergisi, Sayı: 1, Cilt: 1	-	2013	Engellilere yönelik turizm, kapsayıcı mimarlık
Makale	Engellilerin Erişebilirlik Hakkı Ve Türkiye’de Erişebilirlikleri	Erişebilirlik, erişebilirlik hakkı, engelli, insan hakları.	Bu çalışmada engellilerin fiziksel, sosyal, ekonomik ve kültürel çevreye, hizmetlere, bilgiye ve iletişime erişebilirlikleri ile temel hak ve özgürlüklerini tam olarak kullanabilmeleri arasındaki ilişkiden hareketle, başta Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi olmak üzere, uluslararası insan hakları düzeninde erişebilirliğin anlamı, ilke ve standartları ile normatif çerçevesi belirlenmeye çalışılacak, bu sonuçlarla karşılaştırmalı olarak Türkiye’de engellilerin erişimlerini sağlamaya ilişkin yasal düzenleme ve uygulamaların düzeyi ve başarısı tartışılacaktır. Amaç, Türkiye’de yasal, politik, fiziksel ve sosyal çevre düzeninin engellilerin yaşamın her alanına diğer bireylerle eşit ve ayrımcılığa uğramadan katılımına ne ölçüde izin verdiğini belirlemek, devletin bu konuda üstlendiği veya üstlenmesi gereken yükümlülükleri değerlendirerek öneriler geliştirmektir.	Selda ÇAĞLAR	AÜHFD, 61 (2) : 541-598	Trakya Üniversitesi İ.İ.B.F. Kamu Yönetimi Bölümü Hukuk Bilimleri Anabilim Dalı	2012	Erişebilirlik
Makale	Fiziksel Engelli Kullanıcılar İçin En Uygun Ulaşım Aklarının Erişebilirlik Açısından İrdelenmesi: Bartın Kenti Örneği	Ergonomi, erişebilirlik, fiziksel engelliler, engelliler için tasarım, açık yeşil alan	Türkiye’de 8,5 milyon engellinin yaşadığı ve aileleriyle bu nüfusun 25 milyon gibi önemli bir kitleye ulaştığı bilinmektedir. 1995 yılında Fiziksel Engelliler Vakfı (FEV), engellileri kendi kendine yetebilen, ekonomik anlamda toplumla her bakımdan bütünleşmiş bireyler haline getirme yolunda önemli mesafeler kat etmiştir. Fiziksel engelliler toplum içerisinde iş hayatına katılımları kadar günlük rekreasyon ihtiyaçlarını karşılama esnasında da önemli ölçüde yer almaktadırlar. Büyük kentlerde yapılan peyzaj çalışmalarında fiziksel engelliler düşünülmemekte fakat peyzaj çalışmalarının “sürdürülebilir” içerikli olmadığı görülmektedir. Günümüzde “engelsiz tasarımlara” duyulan ilgi, kent merkezindeki ulaşım akalarında da (yaya yolları, araba yolları, merdivenler, meydanlar, vb.) hissedilmektedir. Bu çalışmada; Bartın’da fiziksel engelli kullanımı için en uygun mevkilerden biri olan Yalı Boyu Park Alanının fiziksel engelliler tarafından kullanılabilirliği (sorunlar ve engellilerin beklentileri), park alanına kent merkezinden en uygun alternatif yolların tespiti ve yararlanma durumları araştırılmıştır. Bunun yanı sıra, Yalı boyu park alanını kullanan fiziksel engellilerin de park hakkındaki görüşleri (şikâyetleri ve istekleri) birebir park alanında sorgulanmış ve değerlendirilmiştir. Kentteki ulaşım akalarının fiziksel engellilerin kullanımı için oldukça problemli olduğu ve bundan dolayı birçok fiziksel engellinin bu alanları kullanırken ciddi sorunlarla karşılaştığı, hatta kullanamadığı tespit edilmiştir.	Banu BEKÇİ	Bartın Orman Fakültesi Dergisi, Cilt: 14, Özel Sayı, 26-36	-	2012	Erişebilirlik, engelliler için tasarım, herkes için tasarım
e-makale	Ortopedik Ve Görme Engelli Bireyler İçin Konaklama Tesislerinde Yapılması Gereken Düzenlemeler	Ortopedik Engelli, Görme Engelli, Konaklama Tesisleri engellilere yönelik mimari	Günümüzde Dünya’da çok sayıda engelli bulunmakta ve engelli bireylerin sayıları her geçen gün artmaktadır. Engelli bireyler, konutlarından başlayarak tüm mekanlarda ve bunlara ulaşım sürecinde sayısız engellerle karşılaşmaktadır. Bu engeller, engelli insanlarda işlevsel performans yetersizlikleri ve değişik problemler doğurmaktadır, onların yaşam kalitelerini düşürmekte, çeşitli psikolojik ve sosyal sorunların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu çalışma ortopedik ve görme engelli bireyler için konaklama tesislerinde yapılması gereken düzenlemelerin incelenmesi amacıyla planlanmış ve yürütülmüştür.	Hande ŞAHİN, Sibel ERKAL	Hacettepe Üniversitesi Sosyolojik Araştırmalar E-Dergisi, Nisan, 1-13.	-	2012	Engellilere yönelik mimari, erişebilirlik

Makale	Tekerlekli Sandalye Kullanan Engellilere Yönelik Islak Mekân Düzenlemelerinde Fonksiyonel Yaklaşımlar	Bedensel Engelliler, Tekerlekli Sandalye Kullanıcıları, Islak Mekân Tasarımları, Islak oda Tasarım Çözümleri, Banyo Tasarımları, Tuvalet Tasarımları	Türkiye’de nüfusun yaklaşık %12,29 unun engellilerden oluştuğu ve en yüksek engellilik oranını fiziksel engelliler olduğu bilinmektedir. Fiziksel engelli bireylerin (tekerlekli sandalye kullanıcıları) hareket özgürlüğünün çevre ve konut alanlarında çok sınırlı olduğu, yetersiz kaldığı, mevcut düzenlemelerinde ihtiyaca tam olarak cevap vermediği gözlenmektedir. Fiziksel engelli insanların, normal insanlar için tasarlanış mobilyaları, donatı ve sabit elemanları kullanmaları onların hayatlarını zorlaştırmaktadır. Ev ve işyerlerinin en özel kısımlarından olan ıslak mekânların, engellilerin özgürce hareket etmeleri, en az emek harçayarak ve başkalarına en az ihtiyaç duyacak şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Bu çalışmada engelli insanların yaşam alanlarında ve kamusal alanda en çok sıkıntı çektikleri yer olan ıslak mekânlardaki düzenlemelerden kaynaklanan zorluklarını en aza indirme konusunda gerekli çözüm önerileri belirlenmiştir.	Mustafa ALTINOK, Muhammet Mehmet KARS	Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi Sayı 21	Dumlupınar Üniversitesi	Nisan 2010	Bedensel engellilere yönelik mimari, kapsayıcı mimarlık, tekerlekli sandalye kullanıcıları
e-makale	Bedensel Engellilerin Konaklama Sorunları Ve Çözüm Önerileri Üzerine Bir İnceleme	Engelli, Konaklama tesisleri, Engelli turizmi	Özellikle Avrupa ülkelerinde, caddelerde engelli bireylerle karşılaşmak sıradan bir olayken ülkemizde istisna bir durumdur. Bu durum Avrupa ülkelerinde engelli sayısının çokluğundan veya ülkemizde engelli sayısının az olmasından değil, Türkiye’deki engellilerin fazla olmasındandır. Engellilerin yaşadığı sorunlar ve psikolojik problemler (sokağa rahat çıkamamak, sosyal tesislerden yararlanamamak, eğitim alanlarından yararlanamamak vs.) birçok araştırmaya konu olmaktadır. Son yıllarda ülkemizde de engelliler ile ilgili çeşitli kanunlar çıkartılmakta ve standartlar düzenlenmektedir. Ancak yapılan kanunların veya düzenlenen standartların uygulanması kontrol edilemediğinden, bu kanunlar yapı ruhsatı için gerekli bir aşama olmaktan öteye gidememektedir. Engellilerin, kendilerini farklı hissetmemeleri için, tatile gidebilmeleri, istedikleri restoranda yemek yiyebilmeleri, istedikleri alışveriş merkezlerine engelsizce ve diğer insanlardan ayrıştırılmadan girebilmeleri sağlanmalıdır. Bu, engellilerin yaşam kalitesinin artırılmasının yanında, engellilerin sosyalleştirilmesi sürecinde de önemli bir adımdır. Ülkemizde, engellilerin herhangi bir konaklama tesisine gidebilmeleri için, konaklama tesisleri engellilere uygun olarak düzenlenmelidir. Birçok tesis, engelliler için özel odalar düzenleme yolunu seçerek sorunu çözdüğünü düşünmektedir. Ancak, sorunların çözümü için böyle bir uygulama asla yeterli olmamaktadır. Engelli insanlar için temel sorun, yardım almaksızın odaya veya gitmek istediği mekâna ulaşabilmektir. Otoparktan başlayan sorunlar, yemek salonundan havuza kadar devam etmektedir. Bu çalışmada bir otel örneği incelenerek engellilerin konaklama tesislerinde karşılaştığı sorunlara çözüm önerileri getirilmektedir.	Ali MÜLAYİM, Burak ÖZŞAHİN	Öz-Veri Dergisi, 7 (2), 1663-1684	Kırklareli Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu	2010	Engellilere yönelik mimarlık
Makale	ENGELLİLERİN KALDIRIM VE YAYA GEÇİTLERİNDE KARŞILAŞTIKLARI KAZA RİSKLERİ: KONYA KENT MERKEZİ ÖRNEKLEMİ	Bireysel engel, mekânsal engel, engelli, kaza, kaza riski, kentsel fiziksel çevre/yapılı çevre	2007 yılında yapılan çalışmalarda engelliler göz önünde alınarak hazırlanan doğrulama listesi ile (uluslararası standartlar dikkate alınarak) engellilerin belli düzenlemeler konusunda verdikleri tepkiler bireysel olarak ölçülmüştü. Bu çalışma bir önceki saha çalışmasınca ortaya konan veri setleri kullanılarak 3 farklı engelli türü ile engellilerin kendi mekânlarında gerçekleştirilmiştir. Kent olarak diğer bir büyükşehir olan Konya seçilmiştir. Farklı engelli gruplarının taşıt ve fiziksel düzenleme kaynaklı kaza riski konusuna verdiği bilgiler karşılaştırılmıştır. Engelliler kent mekanlarını kullanırken ve kent içi yolculuklarında fiziksel, psikolojik ve ekonomik engellerle karşılaşabilmektedirler. Erişebilirlik ve hareketlilik gereksinimleri bağlamında engellilerin karşılaştığı fiziksel engeller standart iş görebilen(engelsiz) insanın karşılaştığından ve düşündüğünden çok daha fazladır ve eğer sosyal sürdürülebilirlik birincil bir konu olarak görülüyor ise, bu durumu düzeltmek de birincil bir gereksinim olarak görülmelidir. Engelli yayaların kaza riskinin diğer sosyo-ekolojik gruplara göre daha fazla olmasına karşın, kent mekânsal engel veya trafik nedeni ile düşme, kayma vb. kaynaklı kazalar kaza olarak görülmeyip, istatistiklere girmediğinden, bu risk tam olarak bilinmemektedir. Bu risk konusu çok az araştırılmış olup, bilinenin çoğu da anekdot niteliğindedir.	Hülagü KAPLAN, Hayri ULVİ	ÖZ-VERİ Dergisi, Cilt 6 Sayı 2. SS 1483-1512	-	2009	Engellilere yönelik mimari, evrensel mimarlık

Makale	Fiziksel Engelliler Rehabilitasyonuna Yönelik Mobilya Tasarımı	Engelli bireyler, Rehabilitasyon, Mobilya, Tasarım	Bu araştırmada, fiziksel engelli bireylerin yaşam koşulları, sorunları ve çözüm önerileri incelenmiştir. Öncelikli olarak kaynak ve istatistikî verilerin toplanıp gözlemler dâhilinde engelli birey ebeveynlerine ve fizyoterapistlere bu konuda anket uygulanmıştır. Rehabilitasyonu sağlayacak mekân düzenlemeleri, bireye özgü hareketliliği artırıcı uygun cihazların kolay temin edilmesi, engelli bireylerin ihtiyaçları doğrultusunda mekan ve mobilyaların kullanıma sunulması, bu insanların yaşamlarını ve tedavilerini kolaylaştırdığı söylenebilir. Bu nedenle, engelli bireylerin başkalarına bağımlılığını azaltmak, mevcut potansiyellerini üst düzeye çıkartmak için ergonomik kıstaslar da dikkate alınarak, özgün ayakta durma ve oturma baca-masası tasarlanıp üretimi yapılmıştır. Baca-masanın üretiminde kontrplak, fren mekanizmalı tekerler, sökülüp takılmasına ve yenilenmesine kolaylık sağlayan ayarlı civatalar ile döşeme uygulamasında kauçuk ve suni deri, üst yüzey işlemlerinde ise su bazlı vernikler kullanılmıştır. Baca-masa, seri üretime uygun olacak şekilde tasarlanmıştır. Ayrıca cihaz; bireyin tedavi etkisini artırmada daha etkili olan, çocuk gelişiminde kritik dönemlerin fazla ve fiziksel büyümenin daha hızlı olduğu ilk ve son çocukluk gelişim dönemleri seçilerek, boy uzunluğu 65–130 cm tasarlanmış engelli bireyler için uzun süreli kullanımı sağlayan ayarlanabilir fonksiyonellikte düşünülmüştür. Aynı veya farklı engel gruplarında, benzer şekil bozuklukları olan bireylere özel baca-masa tasarımlarıyla; fonksiyonel ve ergonomik boyutlarda insan verimliliğine ve sağlığına etkileri ile bilinen mobilyanın bu tarz cihazlar için üretiminin faydalı olabileceği düşünülmektedir	Rahmi ARAS , Hamza ÇINAR, Metin SEZEN	Politeknik Dergisi Cilt:11 Sayı: 3 s.265-273	-	2008	Engelli bireyler, kapsayıcı tasarım
Makale	Bedensel Engelli Çocukların Temel Eğitim Okullarında Eğitim Alabilmesi İçin Gereken Mimari Düzenlemeler	Bedensel engelli, kaynaştırma eğitimi, temel eğitim, fiziksel gereksinimler.	Zihinsel olarak engeli bulunmayan, eğitim alma konusunda tek sorunları mimari yetersizlikler olan çocuklar, ülkemizde eğitim hizmetlerinden yoksun kalmaktadırlar. Bunun başlıca nedeni her türlü yetersizliğe sahip olan çocukların tek bir engelli kavramı içinde birleştirilmiş olmasıdır. Engellilerin temel eğitim alabilecek olanlar ve özel eğitim gereksinimi olanlar olarak ayrılması, eğitim alabilecek ve topluma kazandırılacak olan grubun belirlenmesi açısından önemlidir. Amaç, bütün engellilerin becerileri doğrultusunda topluma faydalı bireyler olarak yetiştirilmesidir. Zihinsel engeli bulunmayan sadece bedensel engelleri nedeniyle temel eğitim mekanlarını kullanamayan çocukların, temel eğitim okullarında yapılacak basit mimari düzenlemelerle eğitim almaları ve topluma kazandırılmaları sağlanabilir. Engelli bireyler için en iyi tedavi yöntemi olan kaynaştırma yönteminin temel eğitim okullarında sağlıklı olarak uygulanabilmesi için okul binalarına ulaşım yollarının, okul içi derslik ve mekan düzenlemesinin engelli gereksinimleri göz önünde tutularak irdelenmesi yapılmaya çalışılmıştır. Bu çalışmada mimari düzenleme gereksinimi en fazla olan grubu oluşturan görme engelliler ve bedensel engellilerin mekan gereksinimleri ve düzenleme kriterleri anlatılmıştır. Temel eğitim okullarına ulaşımında ve okul içi mekanlarda duyulan gereksinimler belirtilmiştir.	Bilgehan YILMAZ	S.Ü. Müh.-Mim. Fak. Dergisi, c.20, s.3	Selçuk Ün., Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü	Nisan 2005	Bedensel engellilere yönelik mimarlık, erişilebilirlik hakkı
Bildiri	Eğitim Yapılarında Bedensel Engellilere Yönelik 'Engelsiz Tasarım	Bedensel Engellilik, Mekânsal Erişilebilirlik, Evrensel Tasarım, Kapsayıcı Tasarım	Toplumun büyük bir yüzdesini engellilerin oluşturması ve engelliliğin toplumlarda yarattığı etkilerin de ortaya çıkmasıyla, engelsiz hayat, erişilebilirlik ve evrensel tasarım gibi kavramlar önem kazanmaya başlamıştır. Bu kavramların yaygınlaşmasıyla, toplumda engellilere karşı olan bakış açısının sorgulanma ihtiyacı doğmuştur. Engellilerin mekânsal erişim konusunda yaşadıkları sorunlar, sadece kanun ve proje gibi yaptırımlarla çözümlenebilecek bir durum değildir. Toplum ve hükümet tarafından kabul edilen engellilik tanımı, hak kavramı, ayrımcılığın temel nedenlerinin araştırılması kısacası sorunun temelini inmek, bu konuda doğru bir başlangıç noktası olacaktır. Bu çalışma, diğer engel gruplarına göre sayıca daha fazla olan bedensel (ortopedik) engellilerin, eğitim-öğrenim faaliyetlerine katılım durumlarını belirlemeyi, bu kişilerin eğitim yapılarından beklentilerini tespit etmeyi ve eğitim yapılarının bedensel engelliler açısından uygunluğuna ilişkin değerlendirmelerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Onların toplumda aktif bir rol almalarını sağlamak ve normal bir hayat sürmeleri için cesaretlerini arttırmak amacıyla bireysel hareket özgürlüklerini kolaylaştırmak, çalışmanın sosyal amaçları arasında yer almaktadır.	Menşure Kübra KAYMAZ	3. Ulusal Mobilya Kongresi, 238-250, Konya.	Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü,	-	Mekânsal erişilebilirlik ,evrensel tasarım, kapsayıcı tasarım, kullanımda esneklik

Bildirir	Kent meydanları ve erişebilirlik: sakarya/arifiye meydanı	Erişilebilirlik, Evrensel tasarım, Engelli bireyler, Kent meydanları.	Kent meydanları barındırdıkları farklı fonksiyonlarla toplumun bütünleşmesi noktasında önemli role sahiptir. "Kent meydanları" ve "erişilebilirlik" kavramları bir arada ele alındığında; toplumun çocuklar, yaşlılar, dil bilmeyenler, duyu ve uzuv kaybı olan kişiler gibi farklı özelliklere sahip tüm bireylerinin bir arada veya bağımsız, özgür, güvenli ve konforlu bir şekilde kullanabilecekleri meydanların varlığı olarak tanımlanabilmektedir. Bu doğrultuda kent meydanlarının, toplumun farklı fiziksel özelliklerdeki tüm fertlerinin bir arada bulunabileceği mekânsal özellikleri taşıyabilecek ölçütlerin dikkate alınarak tasarlanması gerekmektedir. Ancak mevcut uygulamalarda farklı fiziksel özelliklere sahip bireylerin varlığı göz ardı edilmektedir. Bu tez çalışmasında kentlerin geçmişten günümüze önemini yitirmeden gelen en önemli kamusal mekanları sayılan, bu nedenle sahip oldukları farklı fonksiyonlara göre toplumun bütünleşmesi noktasında önemli rol oynayan "kent meydanlarının erişilebilirliği" konusu ele alınmıştır. Mevcut yapıları alanlarda gözlemlenen erişim yetersizliklerinin deneyimlenebileceği "örnek kent meydanı" seçilerek alanın evrensel tasarım kriterlerine uygunluğunu ölçmek amacıyla engelli bireylerle doğal ortamda alan deneyleri yapılmıştır. Toplumla bütünleşmesi yönünde yaşadığı yoğun sorunlar göz önünde tutularak denek grubu görme engelli bireyler arasından seçilmiştir. Araştırmanın yapıları alandaki verileri değerlendirme amaçlı yürütülerek, bulgular sonucunda getirilecek önerilerin fiziksel, sosyal ve kültürel anlamda görme engelli bireylere uygunluk gösterebilecek, erişim sorunlarına karşılık olacak, evrensel tasarım parametreleri çerçevesinde uygulanmış, erişilebilir meydan tasarımları hazırlanması konusunda bir örnek oluşturması hedeflenmiştir.	Yazar: BUSE FAZLIOĞLU, DR. ÖĞR. ÜYESİ GÜLFERAH ÇORAPÇIOĞLU	3. Uluslararası Mühendislik ve Tasarım Kongresi, 4-5 Mayıs	Başıskele, Kocaeli	2018	
----------	--	---	---	--	--	--------------------	------	--